

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3 [i. e. 2]. Lapis in voluentem reuertens.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

fradias, aut sepulchrum alteri parat, ipse iisdem, aut similibus fraudibus insidijsque, & malis peribit. Enimvero, ita homo dolosus & insidiator suis ipse dolis insidijsque plerumque comprehenditur, iisdemque artibus, quibus alijs nocere cogitat, sibi perniciem consciscit. Quod passim contingit ijs, qui volunt esse architecti fraudum & insidiarum; decipientes enim decipiuntur, vt Herodiscum Magis fallaciter agenti contigisse scribens Petrus Chrysologus ait: *Fremit dolositas se deceptam, & in se fraus reuersa colliditur. Herodes stridet cadens ipse in laqueum, quem tendit.* Eadem infra. *In altum tendens, cadit ab alto; calum pulsans, intrat profundum; in se vadit, qui vadit in Deum.* D. Cyrillus ait: *Semper persequentibus Ecclesia conatus ipsorum in caput reciderant; & tangunt suammet pupillam.*

Petrus Chrysol. ser. 152.

D. Cyrillus in Zachar. 11. 14.

II.

Prov. 26. 27.

Altera similitudo est: *Qui voluit lapidem, reuertetur ad eum;* quod plerique ita exponunt, vt dicant, sicut quis ex edito loco lapidem in alterius caput deuoluit, vt ex turri, vel monte, vel colle, qui ad eum redeat; ita sæpe contingit, vt illa ipsa pernicietas, quam per fraudem in alios molimur, in verticem nostrum remittatur. Hanc interpretationem non nemo putat violentam, eum fingat, lapidem contra naturam suam sursum redire, ac superiora loca repetere, vnde exierat. Sed non est contra naturam vim lapidis, etiam sursum resilire illisum; quamquam non resiliat, vsq; ad verticem montis aut turris. Sicut nec illud Ætne saxum, quo Acis adobrutus est, reuersum est ad Polyphemum, qui illud coniecit in fugientem. Fateor tamen posse etiam ita intelligi: *Qui voluit lapidem, reuertetur ad eum,* non lapis ad voluentem, sed is ipse, qui eum lapidem demisit; quia vicissim & ipse è sublimi loco deuolutus in eundem lapidem incurret, & illiderur. Sic enim sæpe fit, vt is, qui è fastigio alicuius dignitatis, ad quam euectus est, inferiores & sibi subiectos percutit, aut damno aliquo afficit, pro merito suo obtineat; vt inde depulsus, aut deiectus, eadem, quæ alijs intulit, damna subire cogatur. Hac consideratione Sesostris Ægypti rex, qui interstitium à rubro mari ad Nilum profcindere adorsus est, cum quatuor duces loco equorum, currui iunxisset, supercilium posuit. Vidit enim ex his vnum identidem ad rotas respectantem, & reuolutionum vices contemplantem;

Quid. lib. 13. Metam.

Diodor. lib. 1.

plantem; didicitque, quemadmodum in rota radij jam supra feruntur, iam ad partes inferiores deuoluuntur, ita contingere inter mortales; ut illi qui hodie eminent, aliosque despiciunt, & premunt, cras ipsi quoque subsint, despiciantur, & premantur. Mihi tamen longè planior videtur tertius sensus. Neque enim necesse est, ut quando dicitur, *Qui uoluit lapidem, reuertetur ad eum*, id intelligendum sit de lapide deorsum deuoluto, quem necesse sit fursum reuerti, sed prorsus contrario modo, de lapide, qui magna vi fursum uoluitur, semperque suo pondere reuertitur ad uolentem, eumque premit, & verberat. Quod Latini ipsam significant noto illo prouerbio, *saxum uoluis*, quo indicant homines inexhausto atque inutili labore fatigatos. *Satis diu jam hoc saxum uoluo*, ait ille apud Comicum. Quod prouerbum censeo Donatus tractum à Sisyphi fabula, saxum apud inferos fursum ac deorsum uoluentis. Verè sic *qui uoluit lapidem, reuertetur ad eum*.

Quo intellectu etiam dicitur: *Qui in altum mittit lapidem, super caput eius cadet*; & quò altiùs mittit, fortiùs cadet. Seu autem lapidem mittat, seu sagittam, perinde est. Nam & sagitta, rectis lineis emissa recidit in caput jaculantis. Exemplo est Cretenis ille, super quem confixa aquila suo ipsius jaculo incidens, eum illo peremit, quod in Anthologia epigrammate duplici concinnè descriptum est. Ut ergo, qui vel lapidem, vel sagittam in altum mittit, ita qui alterum injurià petit, periclitatur, Cui æmulum est illud uerbum uetus: *In calum expuis*, id est, facis, quod in tuum ipsius caput recidat. Quæ quadrant in eos præcipuè, qui obloquuntur, aut injuriam impingunt his, qui facillè possint lædere. Siquidem, qui in calum expuit, primùm uidetur cæcites ipsos afficere contumelia: deinde fit sapius, ut sputum in ipsius faciem recidat. Nihil autem facilius est, quàm ut superior, si velit, malum reddat inferiori. Ut enim melioris est conditionis, qui ex loco altiore pugnat; ita semper plures habet tangendi inferiorem, percutiendique occasiones, quisquis eminet. Itaque, etsi neminem lædere oportet, nemo tamen periculosiùs læditur, quàm qui potest fulminare ex alto. *Durum est contra stimulum calcitrare*. Ad eundem scopum tendit illud: *Qui statuit lapidem proximo suo, offendet in eo*. Sunt, qui lapidem putent dici, quasi qui lædat pedem. Sæpe ergo

Terent. in
Eunuch.

III.
Eccli. 27. 28.

Anthol lib. 61
epigr. 22.

Eccli. 27. 29.

ergo